
Jediný žebříček českých vysokých škol je ze Španělska

Jediný žebříček českých vysokých škol je ze Španělska

Která česká vysoká škola je nejlepší? Univerzita Karlova, Masarykova univerzita a České vysoké učení technické, odpovídá žebříček Webometric, který sestavili ve Španělsku. Ten však není podle odborníků rozhodně ideální, protože se zaměřuje především na to, jak se škola prezentuje navenek, hlavně na internetu.

Žádný jiný žebříček českých vysokých škol, který by vypovídal o jejich kvalitě, zatím neexistuje. Vyspělé evropské země i Spojené státy, kde jsou nejlepší univerzity na světě, přitom srovnání svých vysokých škol běžně nabízejí.

Čeští studenti jsou tak odkázáni jen na neoficiální informace. »Je dobře známo, že pro ekonomy je nejprestižnější studovat na Univerzitě Karlově. Naopak pokud jde o politologii, studenti míří na Masarykovu univerzitu,« říká Hana Ripková, výkonná ředitelka české Fullbrightovy komise, která posílá nejlepší vysokoškoláky na prestižní univerzity do USA.

Podle odborníků však hodnocení českých vysokých škol už brzy vznikne. »Mnoho mladých lidí investuje do vysokoškolského vzdělání nemalé prostředky. Právem je tedy čím dál víc zajímavá, na které škole se jim dostane kvalitnějšího vzdělání,« říká sociolog a odborník na vysoké školství Petr Matějů.

Proti nejsou ani vysoké školy, i když samy v tomto směru žádnou aktivitu nevyvíjejí. Hodnocení škol je podle nich věcí ministerstva školství.

Mladí lidé, kteří právě dokončují střední školu a plánují pokračovat ve studiu na vysoké, mají v Česku jen málo možností, jak si dobře vybrat mezi univerzitami. Většinou se musejí při výběru spolehnout na zkušenosti a dobrou radu známých či středoškolských učitelů.

Možnost alespoň částečného srovnání kvality vysokých škol a univerzit mají čeští studenti zatím pouze zprostředkovaně - díky několika světovým žebříčkům škol a univerzit, které se Českem zabývají jen okrajově.

Ve světě nebudujeme

V několika světových přehledech se v posledních letech umísťují jen dvě české školy: Univerzita Karlova a Vysoké učení technické v Brně. Zatímco pražská univerzita skončila vloni podle Good University Guide, který každý rok vyhláší britský deník The Times ve spolupráci se společností Price Waterhouse Coopers, na 248. místě, brněnská technika na 428.

Podobné zastoupení v počtu škol má například i Maďarsko a Polsko. Naopak velikostí srovnatelné Nizozemsko má v první »dvoustovce« 11 univerzit, Francie šest, Rakousko tři a Velká Británie dokonce 29 škol. Už tradičně první místo zaujímá americký Harvard, USA mají v první desítky i několik dalších škol, Británie pak dvě až tři.

Hodnocení je nepoužitelné

»Používat údaje ze světových žebříčků na popis situace u nás není zrovna ideální. Jejich hodnocení stojí zejména na vědecké produkci, která se nashromáždila za dobu desítek let. Řada našich dobrých univerzit vznikla relativně nedávno a všechny měly v době komunismu těžké podmínky jak pro výzkum samotný, tak pro jejich zveřejňování ve světově sledovaných časopisech,« vysvětluje sociolog a odborník na vysoké školství Petr Matějů. Podle něj tedy není žádné překvapení, že jako jediná se v první dvou stovkách objevuje Univerzita Karlova. »Některé naše mladé a dynamické univerzity se ve světových žebříčcích díky používaným indikátorům nemohou zatím prosadit,« myslí si Matějů.

Tabulka podle Španělů

Jediný za zahraničních žebříčků, který přímo srovnává jen české vysoké školy, je španělský Webometric. Podle něj jsou nejlepší české školy Univerzita Karlova, Masarykova univerzita a ČVUT. Na posledním, dvacátém, místě je ústecká univerzita J. E. Purkyně. »To je ale snad vůbec nejhorší srovnání. Zaměřuje se hlavně na webovou prezentaci školy a na to, jak moc publikuje,« upozorňuje Matějů.

Podle čeho by se tedy v Česku měl žebříček univerzit sestavovat? Kritériem úrovně školy je kvalita uchazečů a přijatých absolventů. Tu lze zjistit na základě výsledků, jichž uchazeči dosahují v národních srovnávacích testech. V Česku je nabízí firma Scio, ale stále jimi prochází méně než polovina uchazečů. »Když se k tomu přidá poměr přihlášených a přijatých, získáme dobrou představu o tom, jakou pověst škola má a jak své studenty vybírá,« říká sociolog Matějů. O kvalitě školy vypovídají i učitelé: především jejich kvalifikace a také počet studentů, který připadá na jednoho vyučujícího. Důležitým kritériem je i množství peněz, jimiž škola disponuje. »Kritériem hodnocení škol stejného typu je také uplatnění absolventů, tedy jejich zaměstnanost a mzdy,« říká stínový ministr školství Jiří Havel (ČSSD). Podle něj o kvalitě vysoké školy vypovídá i úroveň výzkumu, publikace v prestižních časopisech, patenty a mezinárodní ocenění.

Vysokou školu si lze vybírat ale i podle lákavějších měřítek. V USA existují takzvané komerční žebříčky škol, jež otiskují periodika jako je U. S. News and World Report, Princeton Review či Newsweek. V nich se mimo jiné hodnotí i to, jak

kvalitní večírky studenti pořádají na kolejích, jaké sportovní vyžití škola nabízí, či jaké jsou převládající politické názory na škole.

Studentům nezbyvá, než se spolehnout na »dobrou radu«.

České univerzity ve světových žebříčcích

Španělský Webometric žebříček

Jediný žebříček, který samostatně hodnotí i české vysoké školy.

(Zaměřuje se hlavně na webovou prezentaci školy, na to, jak moc je univerzita »vidět«.)

1. Karlova univerzita
2. Masarykova univerzita v Brně
3. ČVUT Praha
4. Vysoké učení technické Brno
5. Západočeská univerzita v Plzni
6. Vysoká škola ekonomická v Praze
7. Technická univerzita Ostrava
8. Policejní akademie v Praze
9. Palackého univerzita Olomouc
10. Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích
11. Technická univerzita Liberec
12. Česká zemědělská univerzita Praha
13. VŠCHT Praha
14. Pardubická univerzita
15. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
16. Mendelova univerzita v Brně
17. Slezská univerzita Opava
18. Ostravská univerzita
19. Univerzita Hradec Králové
20. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně

Žebříček podle The Times

Jeden z nejrespektovanějších žebříčků vysokých škol.

(Vydává jej každoročně denník The Times ve spolupráci se společností Price Waterhouse Coopers)

Top 5:

1. Cambridge
2. Oxford
3. Imperial College
4. London School of Economics
5. St. Andrew's

Univerzita Karlova skončila na 248. místě, brněnská VUT na 428. místě.